

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник керівника
(професор з науково-педагогічної роботи)

Михайло АФАНАСЬЄВ

Географія туризму

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань *24 "Сфера обслуговування"*
Спеціальність *242 "Туризм"*
Освітній рівень *перший (бакалаврський)*
Освітня програма *"Туризм"*

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

базова
українська

Завідувач кафедри
туризму

Олена СУЩЕНКО

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри *туризму*
Протокол № 1 від 26.08.2020 р.

Розробники:

Зима О.Г., к.е.н., проф. кафедри туризму
Брусільцева Г.М., к.е.н., доцент кафедри туризму
Ястремська О.О., к.е.н., доцент кафедри туризму

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Викладання дисципліни спрямоване на вивчення теоретичних основ з питань туристичного ресурсознавства та застосування регіонального підходу до географічної характеристики природних та культурно-історичних ресурсів туризму, практична підготовка студентів з аналізу існуючий туристський потенціал територій щодо здійснення того чи іншого виду туризму, користуючись статистичною та плановою документацією та стандартними методиками; проектування ефективного використання туристських потоків у часі та просторі на підставі інформації про переміщення та інтенсивність туристських потоків; визначення можливості зарубіжних партнерів щодо розробки турів.

Знання з дисципліни "Географія туризму" дозволять майбутнім фахівцям сформувати наступні компетенції з туризму, а саме професійно оперувати географічною інформацією стосовно визначення атрактивності туристичних ресурсів та оцінки туристичного потенціалу країн і регіонів на предмет розвитку спеціальних видів туризму, а також використовувати її в практичній роботі щодо формування конкурентоспроможного туристичного продукту та підвищення якості туристичного обслуговування споживачів.

Вивчення курсу базується на відповідному рівні загальних знань та навичок, які отримані при засвоєнні студентами загальнонаукових, гуманітарних та спеціальних дисциплін.

Метою вивчення дисципліни є отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань з теорії і методології географічних досліджень та туристичного ресурсознавства, формування базового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціалізованих видів туризму в регіонах та країнах світу.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	2
Семестр	1-2
Кількість кредитів ECTS	10
Форма підсумкового контролю	Залік, іспит

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Основи туристичної діяльності	Організація візного туризму
	Організація туристичних подорожей
	Організація екскурсійної діяльності

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність до аналізу та співставлення категорій туризмології, географії	Знання, вміння та навички щодо визначення методології географічних досліджень та їх проведення
Здатність застосовувати методологічні підходи у проведенні географічних досліджень у сфері туризму	
Здатність надавати географічну оцінку туристичним потокам, доходам та витратам	
Здатність застосовувати регіональний підхід до географічної оцінки туристичних, природних та історико-культурних ресурсів	
Здатність надавати вичерпну інформацію потенційним та існуючим туристам щодо наявних туристичних ресурсів певної дестинації	

Здатність надавати вичерпну інформацію потенційним туристам щодо географічних центрів рекреаційних видів туризму	Знання, вміння та навички щодо формування базового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціалізованих видів туризму в регіонах та країнах світу
Здатність формувати уявлення серед потенційних туристів про територіальну організацію та умови розвитку активних видів туризму	
Здатність надавати інформацію потенційним туристам щодо географічних центрів культурно-пізнавального та пізнавального туризму	
Здатність надавати інформацію потенційним туристам щодо географічних центрів ділового туризму	
Здатність сформуванати уявлення туристів щодо географічних центрів релігійного туризму та паломництва, міського, сільського та екологічного туризму	
Здатність прогнозувати макроекономічні тенденції функціонування світового туристичного ринку	Знання, вміння та навички щодо визначення головних тенденцій функціонування ринку міжнародного туризму
Здатність визначати класифікаційні ознаки та критерії рекреаційного районування, проводити оцінку стану історико-культурного надбання суспільства	
Здатність проводити оцінку природно-ресурсного потенціалу туристичних країн	
Здатність проводити оцінку політичних та економічних умов країн світу	
Здатність надавати потенційним туристам комплексну туристичну інформацію щодо країни, в яку планується подорож	
Здатність визначати ключові конкурентні переваги досліджуваного макрорегіону, планувати масові туристичні маршрути до вказаних країн, обирати пріоритетні напрямки та види туризму	Знання, вміння та навички щодо оцінки туристичного потенціалу країн та регіонів світу

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теоретичні та методологічні основи географії туризму

Тема 1. Географія туризму як наукова дисципліна

1.1 Підходи до визначення туризму та їх географічна інтерпретація.

Статистичний функціональний, сутнісний (системний) підхід. Туризм як соціо-еколого-економічна система та об'єкт дослідження географічної науки.

1.2. Еволюція туризму в контексті географічної науки.

Туристський рух, історичні періоди розвитку туристського руху.

Еволюція наукових досліджень в географії туризму.

1.3. Особисті (людські) та територіальні (географічні) детермінанти туризму.

Туристська активність людини та фактори, що її формують. Туристська мотивація. Туристські потреби. Рекреаційні потреби. Психотипи туристів та їх взаємозв'язок з цілями і мотивами туристичної подорожі. Туристська біографія.

1.4. Туристичний потенціал території та загальна характеристика його складових елементів.

Туристські атракції (туристські принади). Туристична інфраструктура. Туристичні умови. Туристичні інститути. Туристична інформація.

1.5. Система географічних наук в туризмі.

Об'єкт, предмет і завдання географії туризму. Географія туризму та рекреаційна географія: спільні риси та відмінності. Термінологічний апарат географії туризму. Туристська дестинація. Класифікація туризму з позицій географічної науки. Форми та види туризму.

1.6. Сучасні наукові концепції та моделі в географії туризму.

Геопросторові моделі туризму. Моделі туристських переміщень. Структурні моделі туризму. Модель територіально-рекреаційної системи. Моделі "відбуття – прибуття". Концепція сталого розвитку туризму.

Тема 2. Методологія та методика географічних досліджень в туризмі

2.1. Методологічні підходи до комплексної оцінки туристичного потенціалу території.

Накопичення, упорядкування та аналіз географічної інформації для цілей туризму. Джерела інформації географії туризму.

2.2. Методи збору географічної інформації.

Опис. Запит інформації. Інвентаризація. Опитування. Щоденниковий метод.

2.3. Оціночні методи.

Інвентаризаційна таблиця. Туристичний паспорт території. Таблиця детермінант. Бальна бонитировка. Система коефіцієнтів та відносних показників. Нормативний метод.

2.4. Методи класифікації в географії туризму.

Система індикаторів та класифікаційних ознак, що використовується в географії туризму.

2.5. Методи типології в географії туризму.

Критерії типологічного аналізу території для географії туризму. Метод районування. Структурно-логічні моделі О. Бейдика. Рейтингові методи.

2.6. Картографічний метод та форми його використання в географії туризму.

Класичні туристичні карти. Туристичні картоїди. Ментальні карти.

Тема 3. Географія туристських потоків, доходів та витрат

3.1. Туристський потік та його географічна характеристика.

Основні географічні закономірності функціонування туристських потоків. Регіони і центри, що генерують, та регіони і центри, що приймають туристський потік. Класифікація туристських потоків за різними ознаками.

3.2. Географічна оцінка туристського потоку.

Показники, що визначають обсяги туристського потоку: кількість вибуттів та кількість прибуттів, тривалість перебування. Географія країн та регіонів за середньою тривалістю перебування туристів. Показники, що визначають інтенсивність туристського потоку: інтенсивність прибуттів та вибуттів туристів. Географія країн та регіонів за інтенсивністю прибуттів та вибуттів. Нерівномірність туристських потоків у світі. Показники, що визначають нерівномірність туристського потоку. Географія країн та регіонів з різними значеннями коефіцієнту нерівномірності туристського потоку.

3.3. Географічна оцінка туристичних доходів та витрат.

Країни "активного" та "пасивного" туризму. Географія країн та регіонів за туристичними доходами та витратами. Туристичне сальдо. Країни та регіони з позитивним та негативним туристичним сальдо.

Тема 4. Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів

4.1. Зміст понять "туристичні" та "туристично-рекреаційні" ресурси.

Підходи до визначення туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів. Умови використання туристичних ресурсів: туристський інтерес та туристське враження. Властивості туристичних ресурсів.

4.2. Підходи до класифікації туристичних ресурсів.

Сутнісний підхід до класифікації туристичних ресурсів. Природні та антропогенні ресурси. Підхід П. Дефера: гідром, фітом, літом та антропоном. Класифікація О. Бейдика: природно-географічні, природноантропогенні, суспільно-історичні, "суперточка-тур", гомогенні, латентні, типу "координата". Діяльнісний підхід до класифікації туристичних ресурсів: туристичні блага, туристичні антропогенні ресурси, туристична інфраструктура. Ціннісний підхід: світова природна та культурна спадщина (список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО), національне культурноісторичне і природне надбання, туристичні ресурси місцевого значення. Туристичні ресурси в сучасних світових та національних конкурсахпроектів: "Нові сім чудес світу", "Нові сім природних чудес світу", "Сім чудес України", "Сім природних чудес України" та ін. Класифікація туристичних ресурсів за ступенем використання та за обсягами туристських потоків.

4.3. Проблеми освоєння та користування туристичними ресурсами.

Реєстр туристичних ресурсів. Кадастр туристично-рекреаційних ресурсів. Паспортизація туристично-рекреаційних ресурсів. Економічна, соціальна та екологічна оцінка туристичних ресурсів. Гранично допустима щільність та гранично допустиме навантаження.

Тема 5. Природні туристичні ресурси

5.1. Географічна оцінка кліматичних ресурсів.

Різновиди кліматичних ресурсів. Характеристика комфортних кліматичних умов: середньодобова температура повітря впродовж певного періоду часу, сніговий покрив, режими ультрафіолетової радіації, іонізації повітря, атмосферного тиску, вологості повітря, опадів, переміщення повітряних мас. Мікроклімат сольових шахт та печер. Кліматичні курорти та курортні місцевості.

5.2. Географічна оцінка бальнеологічних ресурсів.

Характеристика мінеральних вод, грязей та озокериту. Бальнеологічні та бальнеогрязьові курорти та курортні місцевості.

5.3. Географічна оцінка водних туристичних ресурсів.

Характеристика океанів, морів, озер, річок як туристичних ресурсів. Узбережжя, як атрактивна туристична зона. Характеристика та види пляжів. Купальний сезон. Гідрологічні та гідротехнічні водні об'єкти та їх туристична привабливість: аквапарки, водосховища, ставки, водоспади, джерела, витoki річок.

5.4. Географічна оцінка біотичних туристичних ресурсів.

Туристична привабливість лісів, лісостепу, степу, болот. Природні ландшафти. Паркові зони, заказники та ботанічні пам'ятки природи як атрактивні туристичні об'єкти. Туристична привабливість представників флори і фауни.

5.5. Ресурси природно-заповідного фонду.

Географія природних біосферних заповідників, національних природних парків.

5.6. Туристична привабливість природно-антропогенних біотичних ресурсів.

Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, дендропарки, ботанічні сади, зоологічні парки, акваріуми та океанарії. Мисливські угіддя. Мисливська фауна.

5.7. Ландшафтні та орографічні туристичні ресурси.

Пейзажна естетика, живописність та різнохарактерність ландшафту. Географічна оцінка рельєфу, як туристичного ресурсу. Туристична привабливість гір, гірських хребтів, височин, низовин, карстових печер. Ландшафтні парки.

Тема 6. Культурно-історичні ресурси туризму

6.1. Зміст поняття "культурно-історичні ресурси".

Культурна спадщина як ресурс туризму, її матеріальні та нематеріальні складові. Фактори, що визначають туристський інтерес до культурно-історичних цінностей туристичних регіонів.

6.2. Географічна оцінка археологічних туристичних ресурсів.

Туристична привабливість археологічних пам'яток України, Європейського регіону, світу. Архітектурні туристичні ресурси. Туристична привабливість архітектурних пам'яток України, Європейського туристичного регіону, світу.

6.3. Пам'ятки історії та культури.

Туристична привабливість музеїв та музеїв-заповідників. Садиби, фортифікаційні споруди, замкові та монастирські комплекси, як ресурси туризму. Історичні міста. Монументальне мистецтво. Техногенні туристичні ресурси.

6.4. Етнічні та етнографічні ресурси.

Туристський інтерес до етнографічних особливостей населення. Пам'ятки етнографії, що відображають етнічні та культурно-побутові процеси народів туристичних регіонів. Етнічна культура. Традиційні промисли та ремесла.

6.5. Сутність подієвих ресурсів.

Види подієвих ресурсів та їх географічна характеристика.

6.6. Сучасні види культурно-історичних ресурсів.

Географія найбільш атрактивних культурно-історичних ресурсів України, Європейського туристичного регіону, світу.

Змістовий модуль 2. Географія спеціальних видів туризму

Тема 7. Географія рекреаційних видів туризму

7.1. Географічна характеристика купально-пляжного туризму.

Інфраструктура купально-пляжного туризму. Географія центрів купально-пляжного туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі.

7.2. Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму.

Види лікувально-оздоровчого туризму. Типологія курортів. Географія основних курортів та центрів лікувально-оздоровчого туризму України, Європейського туристичного регіону, світу.

7.3. Географічна характеристика розважального туризму.

Різновиди розважального туризму. Географія центрів розважального туризму України, Європейського туристичного регіону, світу.

7.4. Географічна характеристика круїзного туризму.

Види круїзів. Круїзні судна. Географія центрів, районів розвитку та маршрутів круїзного туризму в світі.

Тема 8. Географія активних видів туризму

8.1. Географічна характеристика гірськолижного туризму.

Історія, види та інфраструктура гірськолижного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гірськолижного туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі.

8.2. Географічна характеристика дайв-туризму.

Види дайвінгу. Інфраструктура дайвінгу. Географія центрів та регіонів розвитку дайв-туризму в Україні, Європейському регіоні, світі.

8.3. Географічна характеристика гольф-туризму.

Географія центрів та регіонів розвитку гольф-туризму в Європейському туристичному регіоні та світі.

8.4. Географічна характеристика екстремального та пригодницького туризму.

Водні, наземні, гірські, повітряні та екзотичні види екстремального туризму. Види пригодницького туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екстремальних та пригодницьких видів туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі.

Тема 9. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму

9.1. Географічна характеристика культурно-пізнавального туризму.

Види культурно-пізнавального туризму. Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму.

9.2. Географічна характеристика подієвого туризму.

Класифікація подієвого туризму. Географія турів, центрів та регіонів подієвого туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі.

Перспективи та потенціал розвитку подієвого туризму.

Тема 10. Географія ділового туризму

10.1. Видова структура ділового туризму.

Класичні ділові поїздки та МІСЕ-поїздки. Інсенів тури. Організатори МІСЕ-заходів
Географічна характеристика конгресно-виставкового туризму

10.2. Географія центрів ділового туризму в Україні та світі.

Географія центрів та країн розвитку конгресно-виставкового туризму. Географія центрів та країн розвитку інсенів туризму.

Тема 11. Географія релігійного туризму та паломництва

Підходи до визначення релігійного туризму. Паломництво та релігійний туризм культурно-пізнавального характеру. Види, функції та особливості паломництва. Релігійні та культові центри. Релігійні організації. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у християнстві, ісламі, буддизмі, іудаїзмі, індуїзмі.

Тема 12. Географія міського, сільського та екологічного туризму

12.1. Географічна характеристика міського туризму.

Міста, як туристичні центри, їх функції та типи. Туристичний потенціал міст. Малі та великі міста – туристичні центри. Туризм в мегаполісах та його географічна оцінка в умовах глобалізації.

12.2. Основні підходи до визначення сільського туризму.

Моделі організації сільського туризму. Географія регіонів розвитку сільського туризму в Україні та світі.

12.3. Підходи до визначення та ознаки екологічного туризму.

Види екологічного туризму. Об'єкти та інфраструктура екологічного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні та світі.

Змістовий модуль 3.

Методологічні основи туристичного країнознавства

Тема 13. Країнознавство у сфері туризму

13.1. Об'єкт і предмет країнознавчої науки в туризмі.

Зв'язок туристичного країнознавства з іншими науками. Геодезія. Картографія. Топографія. Кліматологія. Гідрологія. Геоєкологія. Геоєкономіка та геополітика. Особливості та специфіка туристичного країнознавства. Категорійний апарат туристичного країнознавства.

13.2. Закономірності й принципи країнознавства.

Виникнення, існування та взаємодія країн на політичній карті світу. Закономірності розвитку держав: закономірність неминучого розпаду імперій, закономірність зростання кількості країн на політичній карті світу, закономірність створення національних держав, закономірність геополітичного маятника історії.

13.3. Місце країнознавства в системі наукових знань і географічних наук.

Наукові напрями, які аналізують різні аспекти виникнення і занепаду держав та їх взаємодія на політичній карті світу. Внутрішня структура країнознавства.

13.4. Методологічні особливості туристичного країнознавства.

Функції туристичного країнознавства. Головні підходи та методи у туристичному країнознавстві.

Тема 14. Природно-географічна характеристика країн

14.1. Географічна характеристика країни з точки зору туризму.

Опис території країни, її властивостей і складу. Визначення географічного положення країни. Географічне положення як умова розвитку туризму в країні. Послідовність опису природного середовища країни. Природні умови та природні ресурси країни, що мають інтерес для туризму.

14.2. Туристична характеристика клімату в країні.

Визначення кліматичних поясів та параметрів клімату та їх впливу на туристичну активність країни. Сезонні коливання кліматичних умов в країні, як фактори розвитку туризму. Оцінка параметрів погоди в процесі країнознавчого дослідження.

14.3. Вивчення вод світового океану та внутрішній вод, як елементів туристичної характеристики країни.

Туристична характеристика морів, річок, озер та болот. Підземні води та їх роль в підвищенні туристичної привабливості країни чи регіону.

14.4. Туристична характеристика рослинного та тваринного світу країни.

Визначення природних рослинних зон і країни. Оцінка умов існування тварин в країні. Тварини та рослини, що зникають і що охороняються. Ендемічні та реліктові тварини і рослини. Природоохоронна діяльність в країні. Опис природоохоронних територій (державних заповідників, заказників, резерватів та національних парків), як специфічних об'єктів туризму. Унікальні природні явища та природні об'єкти в країні.

Тема 15. Політична, економічна та історична характеристика країни

15.1. Вплив політичних умов у країні на розвиток туризму.

Політична характеристика держави. Суверенітет держави. Визначення наявності залежних та спірних територій. Політичні конфлікти та "гарячі точки". Визначення форми правління в країні (монархія, республіка, країни Співдружності, джамахирія) та форми державного устрою (унітарна, федеративна та конфедеративна держава). Плюралістичні та клерикальні держави та типи політичного режиму в країні. Політична структура країни, її належність до однопартійних чи багатопартійних держав. Столиця країни та адміністративно-територіальний поділ. Державні символи. Державна та офіційні мови в країні. Назви державних органів влади та державних посад.

15.2. Вхідження країни в міжнародні організації і союзи.

Політичні блоки та економічні союзи. Змішані блоки країн. Підписані країною міждержавні договори та протоколи.

15.3. Економічні умови в країні та їх вплив на розвиток туризму.

Оцінка рівня економічного розвитку країни та його вплив на туризм. Визначення укладу економіки країни та головних статей експорту та імпорту. Оцінка галузевої структури економіки, що має вплив на розвиток туризму (ступінь розвитку туристичної інфраструктури): транспорт, готельне та ресторанне господарство, мережа туроператорів та турагентів, зв'язок, комунальне господарство, індустрія розваг і дозвілля, охорона здоров'я,

освіта, спорт, сільське господарство, народні промисли. Характеристика грошової одиниці країни. Банкноти і монети, що перебувають в обігу.

15.4. Роль історичної інформації в підвищенні туристичної привабливості країни.

Основні напрямки історичної характеристики країни для сфери туризму: історія становлення держави, історія народів, видатні історичні події, видатні історичні особи, історичні регіони, археологічні та історичні пам'ятки.

Тема 16. Соціальна характеристика країни

16.1. Населення країни як фактор (умова) та суб'єкт розвитку туризму в країні.

Методика дослідження населення у туристичному країнознавстві. Демографічні показники: чисельність населення, статевий склад, відтворення населення, структура зайнятості, розміщення, розселення, урбанізація, міграція.

16.2. Природний рух населення та демографічна політика.

Типи відтворення населення. Показники відтворення населення. Три групам країн, згідно демографічної політики.

16.3. Статеві-віковий склад населення світу.

Визначення понять «статєва структура населення» та «вікова структура населення». Підходи до визначення вікової структури населення. Два основні типи вікової структури.

16.4. Етнічний склад населення та народи світу.

16.5. Нерівномірність розміщення населення на Землі.

Райони з найбільшою концентрацією населення. Міське та сільське населення світу. Розподіл міського та сільського населення на Землі.

16.6. Міграції, трудові ресурси та зайнятість населення.

Тема 17. Культура та мистецтво країни як туристичний ресурс

17.1. Культурна характеристика країни.

Походження та зміст поняття «культура». Функції культури: пізнавальна, світоглядна, комунікативна, нормативно-регулююча, інтегративна. Основні культурні форми.

17.2. Мистецтво, як важлива складова культури країни.

Види мистецтва. Стили культурних епох: візантійський стиль, романський стиль, готичний, ренесанс, бароко, рококо, класицизм, ампір, еkleктизм, модерн, модернізм.

17.3. Далекосхідний культурний регіон: японський та китайський компоненти

17.4. Індійський культурний регіон

17.5. Арабо-мусульманський культурний регіон.

17.6. Європейський культурний регіон.

17.7. Північноамериканський культурний регіон.

17.8. Латиноамериканський культурний регіон.

17.9. Тропічно-африканський культурний регіон.

17.10. Австралійсько-тихоокеанський культурний регіон.

Тема 18. Спеціальна туристична характеристика країни

18.1. Послідовність туристичного опису країни.

Стан розвитку туристичної галузі в країні та її місце на міжнародному ринку туристичних послуг. Структура та динаміка туристських потоків, грошових надходжень та витрат. Види туристичних ресурсів. Об'єкти туризму за їх класифікацією. Основні туристські дестинації країни. Туристські атракції. Рекреаційні зони, курорти та парки. Розроблені туристичні маршрути. Розвинуті види туризму в країні та їх географія. Органи управління туризмом та туристична політика. Рекорди країни.

18.2. Спеціальна туристична інформація про країну.

Збір інформації щодо природних небезпечностей, безпеки життя, здоров'я та власності. Врахування часового поясу та його різниці з київським часом. Ступінь розвитку телефонного та мобільного зв'язку. Список довідкових телефонних номерів. Курси обміну

національної валюти в основні валюти світу. Перелік святкових та неробочих днів. Робочий та неробочий час в країні. Напруга і частота електричного струму та специфіка електричної фурнітури в готелях. Митні правила, обмеження та туристичні формальності країни. Необхідність отримання візи, реєстрація та строки перебування в країні. Правила поведінки в країні. Можливість та розміри чайових в закладах гостинності. Туристична характеристика видів транспорту та спеціальної транспортної інфраструктури. Транспортна мережа, платні автотраси та можливість прокату авто. Правила дорожнього руху. Традиційні покупки туристів в країні та сувеніри. Наявність tax-free.

Тема 19. Туристичне регіоназнавство.

19.1. Регіоназнавство як напрямок країнознавства.

Методологічна основа регіоназнавства – регіоналістика.

19.2. Загальні засади районування світу.

Найзагальніші критерії відмінності можна об'єднати в три групи: природні, історичні і соціально-економічні. Терміни і поняття «район» і «регіон».

19.3. Класифікація та типологія країн світу.

Країни світу можна згрупувати: в класи – за площею території, чисельністю населення, його щільністю, етнічним чи релігійним складом, галузевою структурою господарства, різноманітними душевими показниками виробництва чи споживання продукції і т.д., у типи – за економічною системою, державним ладом в цілому чи окремими його складовими (формою правління, політичною системою, державним устроєм тощо); в регіони – за подібністю історичного розвитку, географічного положення та ін.

19.4. Регіоналізація світу, її критерії та рівні.

Змістовий модуль 4.

Характеристика туристичних регіонів світу

Тема 20. Країнознавча характеристика країн Європейського туристичного макрорегіону

19.1. Структура та загальна характеристика європейського туристичного регіону.

19.2. Туристичне районування та зонування території країн СНД, зарубіжної Європи та країн Східного Середземномор'я.

19.3. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Тема 21. Країнознавча характеристика країн Близькосхідного туристичного макрорегіону

21.1. Структура та загальна характеристика Близькосхідного туристичного регіону.

21.2. Туристичне районування та зонування території країн Південно-Західної Азії, Єгипту та Лівії.

21.3. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Тема 22. Країнознавча характеристика країн Американського туристичного макрорегіону

22.1. Структура та загальна характеристика Американського туристичного регіону.

22.2. Туристичне районування та зонування території країн Північної, Південної, Центральної Америки, острівних країн і територій Карибського басейну.

22.3. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Тема 23. Країнознавча характеристика країн Африканського туристичного макрорегіону

23.1. *Структура та загальна характеристика Африканського туристичного регіону.*

23.2. *Туристичне районування та зонування території країн Африки (крім Лівії та Єгипту).*

23.3. *Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.*

Тема 24. Країнознавча характеристика країн Південно-Азійського та Азійсько-Тихоокеанського туристичних макрорегіонів

24.1. *Структура та загальна характеристика Південно-Азійського та Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону.*

24.2. *Туристичне районування та зонування території країн Південної, Південно-Східної, Східної Азії, Австралії та Океанії.*

24.3. *Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.*

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, семінари-дискусії робота в малих групах, мозкові атаки, презентації.

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Контрольні заходи включають:

- поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів;
- модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;
- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі заліку за перший семестр та іспиту за другий семестр, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни **за перший семестр** проводиться в таких формах:

активна робота на лекційних заняттях (0,5 бал за теми 1,2,3,6,7,8,10,12 та 1 бал за теми 4,5,9,11) за умови виконання студентом активної участі в обговоренні теми заняття, становлення питань та висловлюванням своєї думки стосовно теми заняття; загальна кількість балів 8

активна участь у виконанні практичних завдань – активна робота на практичних заняттях (0,5 бал за теми 1,2,3,6,7,8,10,12 та 1 бал за теми 4,5,9,11), за умови виконання студентом активної участі в дискусії стосовно теми заняття; загальна кількість балів 8;

Форми поточного оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

презентації / доповіді. Протягом семестру студенти виконують 10 доповідей (1 бал за теми 1,2,3,7,8,10 та 2 бали за теми 4,5,9,11); максимальна оцінка за перший семестр 14 балів; завдання за темами. Протягом семестру студенти виконують завдання за темами; максимальна оцінка за завдання за темами 6 та 12 складає 1 бал; за темами 1, 2, 3,7,8,10 – 2 бали; за темами 4, 5,9,11 – 4 бали (усього 30 балів за перший семестр);

компетентнісно орієнтоване завдання. Протягом семестру студенти виконують 2 компетентнісно орієнтоване завдання за темами 3 та 9; максимальна оцінка за кожне завдання – 4 бали (усього 8 балів за перший семестр);

індивідуальні опитування. Протягом семестру на початку заняття студенти проходять опитування (за темою 1,2,3,7,8,10 оцінка – 1 бал; за теми 4,5,9,11 – 2 бали); максимальна оцінка 14 балів за перший семестр;

наукова робота. Протягом семестру студенти беруть участь у науковій роботі, що виражається у написанні наукової статті. Максимальна оцінка за наукову роботу 8 балів за перший семестр.

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі колоквиуму. Колоквиум – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у закладах вищої освіти. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача. Максимальна оцінка 5 балів. Колоквиум за перший модуль включає теми № 1-6. Колоквиум за другий модуль включає теми № 7-12. Структура колоквиуму: 1) теоретичне питання (максимальна оцінка – 2 бали); 2) практичне завдання (максимальна оцінка 3 бали). Усього за перший семестр 10 балів.

Поточний контроль з дисципліни за другий семестр проводиться в таких формах:

активна робота на лекційних заняттях (0,5 бал за кожне заняття) за умови виконання студентом активної участі в обговоренні теми заняття, становлення питань та висловлюванням своєї думки стосовно теми заняття; загальна кількість балів 8

активна робота на лекційних заняттях (0,5 бал за теми 13-20 та 1 бал за теми 21-24) за умови виконання студентом активної участі в обговоренні теми заняття, становлення питань та висловлюванням своєї думки стосовно теми заняття; загальна кількість балів 8.

Форми поточного оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

презентації / доповіді. Протягом семестру студенти виконують 6 презентацій за темами – 17, 20, 21, 22, 23, 24; максимальний бал за кожну презентацію – 3, загальна кількість максимальної оцінки 18 балів;

завдання за темами. Протягом семестру студенти виконують завдання за темами – тема 13 – максимальна оцінка 2 бали; теми 14, 15, 16, 18, 19, 22, 23, 24 – максимальна оцінка 1 бал (усього 10 балів);

компетентнісно орієнтоване завдання. Протягом семестру студенти виконують 1 завдання за темою 23; максимальна оцінка за завдання – 3 бали;

індивідуальні опитування. Протягом семестру на початку заняття проходять опитування за наступними темами – 20, 21, 22, 23, 24; за кожне опитування – 1 бал, максимальна оцінка 5 балів;

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі письмової контрольної роботи. Максимальна оцінка 4 бали. Письмова контрольна робота за третій змістовний модуль включає теми № 13-19; за четвертий змістовний модуль включає теми № 20-24. Структура письмової контрольної роботи: 1) тестові питання (максимальна оцінка – 2 бали); 2) практичне завдання (максимальна оцінка 2 бали). Максимальна оцінка за семестр 8 балів.

Самостійна робота здобувача включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до практичних занять;

підготовка до колоквиуму; пошук (підбір) джерел для підготовки презентацій за заданою тематикою.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається із 10 тестових завдань та 2 практичних ситуацій (стереотипної, діагностичної та евристичної).

Тестове завдання – максимальна кількість балів – 10 балів.

Стереотипне завдання – максимальна кількість балів – 5 балів.

Діагностичне завдання – максимальна кількість балів – 10 балів за кожне завдання.

Евристичне завдання – максимальна кількість балів – 15 балів.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Завдання дозволяють діагностувати рівень теоретичної та практичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студент не може бути допущений до складання іспиту, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 35 балів. Після екзаменаційної сесії декан факультету видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У встановлений термін студент добирає залікові бали.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімум можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімум можлива кількість балів, набраних на іспиті – 25.

Результат семестрового іспиту оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності". Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час іспиту, а також балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства: "зараховано" – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо "не зараховано", тоді декан факультету пропонує студенту повторне вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	Задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	Незадовільно	не зараховано

Рейтинг план навчальної дисципліни

Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал	
Перший семестр				
Аудиторна робота				
Тема 1.	Лекція	Проблемна лекція Тема 1. Географія туризму як наукова дисципліна	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Семінар-дискусія з питань: «Фактори, що формують туристську активність в сучасному світі», «Сучасні наукові концепції та моделі в географії туризму»	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			завдання за темою	2
			презентація / доповідь	1
			індивідуальне опитування	1
Самостійна робота				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка доповіді на тему "Місце і роль географії туризму в сучасній туризмології", ознайомлення із діяльністю міжнародних туристичних організацій	Перевірка домашніх завдань	
Аудиторна робота				
Тема 2.	Лекція	Тема 2. Методологія та методика географічних досліджень в туризмі	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне заняття: Методи класифікації в географії туризму. Актуалізація знань за темами лекцій	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			завдання за	2

			темою презентація / доповідь	1
			індивідуальне опитування	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, написання есе за темою «Міжнародний туризм та його вплив на політичні, економічні та соціокультурні процеси в світі»	Перевірка домашніх завдань	
	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 3. Географія туристських потоків, доходів та витрат	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне заняття: Географічна оцінка туристського потоків доходів та витрат. Актуалізація знань за темами лекцій	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			завдання за темою	2
			презентація / доповідь	1
			компетентнісн о орієнтоване завдання	4
			індивідуальне опитування	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання практичного завдання із статистичного аналізу туристичних потоків (за видовою та географічною ознакою)	Перевірка домашніх завдань	
	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 4. Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Практичне заняття: Визначення необхідних туристичних ресурсів в DESTИНАЦІЇ, необхідних для розвитку туризму Актуалізація знань за темами лекцій	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
			завдання за темою	4
			презентація / доповідь	2

			індивідуальне опитування	2
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, ознайомлення із туристичними ресурсами України та світу складання туристичного профілю країн (за варіантами)	Перевірка домашніх завдань, усне опитування за вивченим матеріалом	
	Аудиторна робота			
Тема 5	Лекція	Тема 5. Природні туристичні ресурси	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Ділова гра: «Сім природних див світу: розробка туристичних маршрутів» Семінар-дискусія з питань: «Туристична привабливість природно-антропогенних біотичних ресурсів: парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, дендропарки, ботанічні сади, зоологічні парки, акваріуми та океанарії». Актуалізація знань за темами лекцій	Підсумкова контрольна робота, участь у виконанні практичних завдань	1
			завдання за темою	4
			презентація / доповідь	2
			індивідуальне опитування	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, ознайомлення із природними туристичними ресурсами країн світу, складання туристичного профілю країн даного регіону (за варіантами) даного регіону (за варіантами)	Підготовка до контрольної роботи; перевірка домашніх завдань		
	Аудиторна робота			
Тема 6	Лекція	Тема 6. Культурно-історичні ресурси туризму	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Культурно-історичні ресурси туризму	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			завдання за темою	1
			КОЛОКВІУМ за ЗМІСТОВИМ МОДУЛЕМ 1	КОЛОКВІУМ
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою Підготовка до колоквіуму	Підготовка до контрольної роботи		

<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 7	Лекція	Тема 7. Географія рекреаційних видів туризму	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, ознайомлення із рекреаційними ресурсами країн світу, складання туристичного профілю країн даного регіону враховуючи наявність рекреаційних ресурсів.	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			завдання за темою	2
			презентація / доповідь	1
			індивідуальне опитування	1
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, ознайомлення із туристичними ресурсами країн Азії, складання туристичного профілю країн даного регіону (за варіантами), виконання практичного завдання із визначення структури типового запиту за видами туристичних подорожей	Перевірка домашніх завдань		
Тема 8	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 8. Географія активних видів туризму	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Семінар-дискусія: Географія центрів та регіонів розвитку гірськолижного, екстремального, пригодницького туризму, дайвтуризму та гольф-туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі. Актуалізація знань за темами лекцій	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			завдання за темою	2
			презентація / доповідь	1
індивідуальне опитування			1	
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, ознайомлення територіальним розподілом активних видів туризму у світі, складання туристичного профілю країн даного регіону (за варіантами) враховуючи наявність активних видів туризму	Перевірка домашніх завдань		

Тема 9	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 9. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Робота в малих групах за темою: «Географія турів, центрів та регіонів подієвого туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі. Перспективи та потенціал розвитку подієвого туризму». Практичне завдання за темою: «Складання найбільш атрактивних маршрутів по регіонах розвитку культурно-пізнавального туризму». Актуалізація знань за темами лекцій.	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
			завдання за темою	4
			презентація / доповідь	2
			компетентнісно орієнтоване завдання	4
індивідуальне опитування			2	
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за даною тематикою.	Перевірка домашніх завдань		
Тема 10	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 10. Географія ділового туризму	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Семінарське заняття. «Географія центрів ділового туризму». Актуалізація знань за темами лекцій.	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			завдання за темою	2
			презентація / доповідь	1
			індивідуальне опитування	1
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Складання туристичного профілю країн даного регіону (за варіантами) враховуючи наявність або можливості розвитку ділового туризму	Перевірка домашніх завдань		
Тема 11	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 11. Географія релігійного туризму та паломництва	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Робота в малих групах: «Географія турів, центрів та регіонів релігійного туризму в Україні, Європейському туристичному	Активна участь у виконанні практичних завдань	1

		регіоні, світі.» Практичне завдання: «Складання найбільш атрактивних маршрутів по регіонах розвитку релігійного туризму та паломництва».	завдання за темою	4
			презентація / доповідь	2
			індивідуальне опитування	2
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за даною тематикою	Перевірка завдань	
Тема 12	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 12. Географія міського, сільського та екологічного туризму	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Географія міського, сільського та екологічного туризму	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			завдання за темою	1
			Наукова робота	8
		КОЛОКВІУМ за ЗМІСТОВИМ МОДУЛЕМ 2	КОЛОКВІУМ	5
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою Підготовка до колоквіуму	Підсумкова контрольна робота		
Усього за перший семестр				100
Другий семестр				
Тема 13	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 13. Країнознавство у сфері туризму	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Завдання 1. Ділова гра: «Країнознавство. Політична карта світу за основними країнознавчими характеристиками. Завдання 2. Обговорення питань: країни відвідування, країна - мрія.	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			Завдання за темою	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань		
Тема 14	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 14. Природно-географічна характеристика країн	Робота на лекції	0,5

	Практичне заняття	Завдання 1. Нанести на контурну карту водні ресурси світу: океани, моря, великі річки, океанічні країни. Завдання 2. Подумайте, які країни не мають виходу до океанів, та морей.	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			Завдання за темою	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	
Тема 15	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 15. Політична, економічна та історична характеристика країн	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Завдання 1. Семінар-дискусія з питань: Актуалізація знань за темами лекцій Завдання 2. Порівняти кількість туристичних прибуттів та надходжень від туризму у країнах найбільш відвіду-вані за даними WTO. Завдання 3. За даними таблиці розрахуйте частку кожного виду транспорту у структурі вантажота пасажирообігу та на основі розрахованих показників побудуйте кругові діаграми.	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			Завдання за темою	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання практичного завдання із статистичного аналізу туристичних потоків (за видовою та географічною ознакою)	Перевірка домашніх завдань, усне опитування за вивченим матеріалом	
Тема 16	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 16. Соціальна характеристика країни	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Завдання 1. Нанести на контурну карту 10 найбільш населених міст у світі. Завдання 2. Створіть картосхему „Залежні країни світу”, на якій відобразить людність країн (способом абсолютних позначок) та приналежність до держав-суверенів (якісним фоном позначки). Актуалізація знань за темами лекцій	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			Завдання за темою	1
Самостійна робота				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	
Тема 17	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 17. Культура та мистецтво країни, як туристичний ресурс	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Завдання 1. Подієвий туризм. Назвіть найбільш відомі культурні заходи., які приваблюють туристів до країн. Актуалізація знань за темами лекцій. Презентація доповідей.	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			Презентація	3
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань		
Тема 18	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 18. Спеціальна туристична характеристика країни	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Завдання 1. Виберіть одну з відомих вам класифікацій країн. Здійсніть аналіз трьох країн за вибраною класифікацією (пропорційно до кількості груп країн) за такими показниками: економічні, демографічні, географічні.	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			Завдання за темою	1
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань		
Тема 19	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 19. Туристичне регіонаознавство	Робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Завдання 1. На контурній карті виділи туристичні регіони та субрегіони. Завдання 2. Підготувати презентації.	Активна участь у виконанні практичних завдань.	0,5
			Завдання за темою	1
			Презентація	3
Самостійна робота				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань		
Тема 20	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 20. Країнознавча характеристика країн Європейського туристичного	Робота на лекції	0,5

		регіону		
Практичне заняття	Завдання 1. Підготувати презентації на тему: Туристична характеристика (країни Європейського регіону)" Завдання 2. На контурну карту нанести природні об'єкти, райони, населені пункти та столиці країн. Завдання 3. Розробити маршрут екскурсії по будь-якому з перерахованих міст Південної Європи: Венеція, Флоренція, Рим, Мадрид, Барселона, Афіни, Стамбул, Єрусалим. У зошиті окреслити маршрут екскурсії з позначенням на плані міста основних зупинок та пам'яток, про які йтиме мова. Дати коротку письмову характеристику. Контрольна робота.	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5	
			Індивідуальне опитування	1
			Письмова контрольна робота	4
Самостійна робота				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, ознайомлення із туристичними ресурсами країн Європейського регіону.	Перевірка домашніх завдань		
Аудиторна робота				
Лекція	Тема 21. Країнознавча характеристика країн Близькосхідного туристичного регіону	Робота на лекції	1	
Практичне заняття	Завдання 1. Підготувати презентації на тему: Туристична характеристика (країни Близькосхідного регіону)" Завдання 2. На контурну карту нанести природні об'єкти та столиці. Завдання 3. Ділова гра. Умова: Ваша турфірма спеціалізується на Близько-східному регіоні. Допоможіть клієнту, який бажає здійснити етнографічний (гастрономічний, екологічний) тур, визначитися з країною призначення. Запропонуйте щонайменше 2 варіанти, переконайте клієнта, що вони найкращі з усіх можливих.	Активна участь у виконанні практичних завдань	1	
		Презентація	3	
		Завдання за темою	1	
		Індивідуальне опитування	1	
Самостійна робота				
Тема 21				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, ознайомлення із туристичними ресурсами країн Азіатського регіону.	Перевірка домашніх завдань.	
Тема 22	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 22. Країнознавча характеристика країн Американського туристичного регіону	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Завдання 1. На контурну карту нанести національні парки США (Йосемітський, Арки, Каньйон Брайс, Долина Монументів, водосховище Пауелл, Великий Каньйон, Джошуа-Трі, Рокі Маунтін, Великі Димчасті гори, Евер-глейдс), Канади (Нортен Юкон, Наханні, ВудБаффало, Принс-Альберт, Глейшер, Фанді), Бразилії (Шингу, Амазонія Жау, РіуНегру, Ігуасу); столиці. Завдання 2. Підготувати презентацію: Туристичні ресурси (країни Амери-канського регіону). Завдання 3. Порівняйте економічні та демографічні передумови розвитку туризму в Україні, США, Канаді, Бразилії, Мексики. Заповніть таблицю 1. Зробіть висновки.	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
			Презентація	3
			Завдання за темою	1
			Індивідуальне опитування	1
Самостійна робота				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, ознайомлення із туристичними ресурсами країн Американського регіону.	Перевірка домашніх завдань	
Тема 23	Аудиторна робота			
	Лекція	Тема 23. Країнознавча характеристика країн Африканського туристичного макрорегіону	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Завдання 1. Охарактеризуйте перспективи розвитку туризму в країнах Африки (перспективні види туризму та екскурсії, тороутворюючі країни, чинники, що гальмують інтенсифікацію туристичної діяльності). Завдання 2. Запропонуйте	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
			Презентація	3
Компетентнісно-орієнтоване			3	

		варіанти екскурсій (не менше 5) по країнах Африки, які б ґрунтувались на використанні різноманітних рекреаційних ресурсів країни: Марокко, Кенія, ПАР. Завдання 3. Підготувати презентації на тему: Турис-тична характеристика (країна на вибір). Завдання 4. Нанести на контурну карту природні об'єкти, столиці.	завдання	
			Завдання за темою	1
			Індивідуальне опитування	1
Самостійна робота				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, ознайомлення із туристичними ресурсами країн Африканського та Близькосхідного регіонів.	Перевірка домашніх завдань	
Аудиторна робота				
Тема 24	Лекція	Тема 24. Країнознавча характеристика країн Південно-Азійського та Азійсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Завдання 1. Обрахуйте середні витрати туриста у вищеперерахованих країнах, порівняйте їх з показниками європейських країн (додаток А). Завдання 2. Нанести на контурну карту природні об'єкти та столиці регіона. Завдання 3. Підготувати презентації на тему: Туристична характеристика (країна на вибір). Контрольна робота.	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
			Презентація	3
			Індивідуальне опитування	1
			Письмова контрольна робота	4
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, ознайомлення із туристичними ресурсами країн Тихоокеанського регіона.	Перевірка домашніх завдань.	
Іспит				40

Рекомендована література

Основна література:

1. Зима О.Г., Брусильцева Г.М., Ястремська О.О. Конспект лекцій «Географія туризму» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=5826>

2. Брусільцева Г.М. Особливості стратегічного управління розвитком лікувально-оздоровчого туризму на регіональному рівні. Ефективна економіка. // Ефективна економіка, 2015. – №11. – Режим доступу : [http:// www.economy.nauka.com.ua](http://www.economy.nauka.com.ua)
3. Зима О.Г. Методичний підхід до оцінювання потенціалу екологічного туризму / О.Г. Зима, М.О. Голуб //Науковий журнал "Економіка розвитку" ХНЕУ ім. С. Кузнеця – Харків, 2018 №1(85). С. 14-21 ISSN 1683-1942
4. Зима О.Г., Голуб М.О. Потенціал екологічного туризму в Україні // ВІСНИК Київського національного торговельно-економічного університету. –№5 (103), 2015. –С. 53-62.
5. Дехтяр Н.А., Пудровська М.М. Перспективи співробітництва між Україною та Францією у галузі ностальгічного туризму // Бізнес-Інформ. – 2018. – №1. – С. 220-226.
6. Дехтярь Н.А., Грабарчук В.С. Задачи развития делового туризма в Украине // Бизнес-Информ. – 2015. – № 4. – С. 149-156.
7. Коржилов Л.І. Оцінка перспективності розвитку видів туризму в Україні в регіональному контексті / Л.І. Коржилов // "Вісник Одеського національного університету. Економіка" – 2015. – №2 (17). – С.1151-1154.
4. Sushchenko O. The territory recreation ensuring management system / O. Sushchenko, I. Trunina, G. Likhonosova // Proceedings of the Faculty of Economics of Matej Bel University in Banska Bystrica. Volume 1. Economic Theory and Practice. Banska Bystrica: Belianum, 2018. Pp. 635-647.
5. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу / І. В. Смаль. – Ніжин : Видавництво ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.

Додаткова література:

6. Безуглий В. В. Регіональна економіка та соціальна географія світу : посібник / В. В. Безуглий., С. В. Козинець. – К. : Видавничий центр "Академія", 2003. – 688 с. 4. География международного туризма: Зарубежные страны : учеб. пособ. / авт.-сост. Л. М. Гайдукевич, С. А. Хомич, В. А. Клицунова и др. – Мн. : Аверсзв, 2004. – 252 с.
7. Любіцева О. О. Методика розробки турів : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. з фахової підг. менеджерів туризму / О. О. Любіцева. – К. : Альтерпрес, 2003. – 102 с.
8. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К. : Знання, 2008. – 661 с.
9. Сущенко О. А. Теоретико-методологічні засади управління рекреаційно-туристичною діяльністю підприємств // Методологія та практика сталого розвитку туризму : монографія / за заг. ред. Черниш. – Полтава : ПолтНТУ ім. Ю. Кондратюка, 2018. — С. 108-118.

Інформаційні ресурси

10. Сторінка курсу «Географія туризму». – на платформі Moodle (персональна навчальна система) : веб-сайт. URL:: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=3051>
11. Офіційний сайт Державного комітету статистики України Державної служби туризму і курортів. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
12. World Economic Forum [Electronic resource]. – Access mode : www3.weforum.org/WEF_GCR_TravelTourism_IndexRankingAndComparison_2009.pdf.
13. World Tourism [Electronic resource]. – Access mode: www.world-tourism.org.